

Nämnden för miljö- och hälsoskyddsfrågor inom Jönköpings län

Mats Gustafsson
Miljö- och samhälls-
byggnadsavdelningen
Tfn. 036-395187
[mats.gustafsson@](mailto:mats.gustafsson@lansstyrelsen.se)
lansstyrelsen.se

Postadress 551 86 Jönköping
Besöksadress Hamngatan 4
Tfn 036-39 50 00
Fax 036-12 15 58
E-post lansstyrelsen@f.lst.se
www.f.lst.se
Plusgiro 3 51 76-7
Bankgiro 5206-5885

Policy vid anmälan av närliggande vindkraftsparker

Inledning

Denna policy beskriver hur man på kommunen bör hantera inkomna anmälningsärenden då en etablering av vindkraft planeras i närheten av andra vindkraftsparker.

Länstyrelsens bedömning

Etablering av två eller flera vindkraftsparker inom samma påverkansområde innebär sammantaget en större påverkan på miljön och människors hälsa. Detta kan t.ex. innebära en gemensam buller- och skuggpåverkan vid bostadshus eller att ett värdefullt natur/kulturområde ligger inom samma störningszon. Ett annat problem är att utnyttjandet av vindenergi kan suboptimeras om inte närliggande vindkraftsparker beaktas i projekteringsfasen.

Vindkraftverk som ligger inom 1 km avstånd bör alltid betraktas som att de finns inom samma störningszon. Påverkan på t.ex. landskapsbilden, natur eller kulturvärden kan dock innebära att ett längre avstånd bör tillämpas.

Vid bedömningen av om den aktuella vindkraftsparken kan innebära en betydande miljöpåverkan enligt de kriterier som anges i bilaga 2 till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar är det därför viktigt att kommunen tar hänsyn till närliggande vindkraftetableringar. Beroende på det totala antalet vindkraftverk (total effekt, MW) i ett påverkansområde gör Länstyrelsen följande bedömning.

- **Det totala antalet vindkraftsverk i området är anmälningspliktigt**
Vardera bolag bör i sin anmälan ta fram en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som belyser den sammantagna påverkan på omgivningen inom området. MKB bör omfatta bl.a.

vägar, ledningsdragning och andra följdverksamheter som berörs vid etablering och drift av vindkraftsparken. Anläggningar med ett gemensamt påverkansområde bör avgöras i ett sammanhang, detta oavsett om anmälan har inlämnats i två olika kommuner. Kommunen bör vara observant på vad som sker i angränsande kommuner vid vindkraftsetableringar i närheten av kommungränsen.

- **Det totala antalet vindkraftverk i området är tillståndspliktigt**
Etableringen av vindkraft bör betraktas som betydande miljöpåverkan om den totala effekten överstiger tillståndsplikt och vindkraftverken ligger inom samma påverkansområde, dvs. ger upphov till en gemensam störningsbild som berör miljön eller människors hälsa. Detta bör gälla även om respektive bolag inte är tillståndspliktigt var för sig, men ändå delar samma störningszon.

Om kommunen beslutar att vindkraftsparkerna inom ett område kan utgöra betydande miljöpåverkan bör vardera bolag kontakta Länsstyrelsen för samråd inför ansökan om tillstånd enligt miljöbalken. Det är viktigt att bolagen samarbetar i ett tidigt skede så att den gemensamma störningsbilden kan beskrivas. Detta kan t.ex. gälla gemensamma bullerberäkningar eller fotomontage. Vardera bolag bör därefter inkomma med varsin ansökan och i sina miljökonsekvensbeskrivningar belysa den sammantagna påverkan på omgivningen inom området.

Bakgrund

I samband med utbyggnaden av vindkraft i Jönköpings län råder konkurrens vid etablering inom sådana områden där vindförhållandena är goda. Särskilt de områden som utpekats som riksintresse för vindkraft är mycket attraktiva. Detta kan t.ex. innebära att en mindre park som är anmälningspliktig etableras i närheten av en tillståndspliktig park. En annan situation kan vara att två mindre etableringar sammantaget bildar en vindkraftspark som överstiger gränsen för tillståndsplikt. Ett problem när två eller flera bolag vill bygga vindkraftverk inom samma område har varit att bolagen endast beskriver sin egen påverkan i omgivningen. Detta innebär att det blir näst intill omöjligt för tillsyns/prövningsmyndigheten att ta ställning till den sammantagna omgivningspåverkan i ett sådant område. Det finns även en risk att det uppstår en ”kapplöpning” inom attraktiva områden där ”sist in” får orimliga krav t.e.x avseende buller i förhållande till övriga exploitörer.

Nedan ges exempel på två olika problemfall vid samlokalisering av vindkraft inom länet.

Fall 1

Ett arbete pågår med en detaljplan för en park med tolv vindkraftverk. Ett annat bolag har lämnat in en anmälan om två vindkraftverk i närheten av den stora vindkraftsparken. I område ligger ett torp som är placerat 1,3 km från vindkraftsparken och 600 meter från de övriga två vindkraftverken.

Anmälan om de två vindkraftverken överklagades till Länsstyrelsen som gjorde bedömningen att ärendet saknade en utredning som belyste den sammantagna påverkan på området. I ärendet hade endast utretts vilken påverkan de två vindkraftverken skulle ha på boendemiljön (buller, skuggbildning, visuell påverkan mm) utan hänsyn tagen till övriga tolv vindkraftverk. Länsstyrelsen bedömde att en tillräcklig utredning saknades för att avgöra om de två vindkraftverken hade placerats på en plats som var lämplig med hänsyn till att ändamålet ska uppnås med minsta intrång och olägenheter för människors hälsa och miljön.

Fall 2

Ett bolag planerar att bygga 21 vindkraftverk och inleder en samrådsprocess med kommunen, Länsstyrelsen, boende och andra berörda. På ett avstånd av ca 750 meter från den planerade vindkraftsparken planerar ett annat bolag att bygga tre vindkraftverk. I anmälan för dessa verk redovisas endast påverkan av buller, skuggning och visuell påverkan från de aktuella verken. I området finns sedan tidigare några vindkraftverk som har beviljats bygglov. Kommunen gjorde bedömningen att de anmälda verken, tillsammans med den planerade, större vindkraftsparken, innebar en betydande miljöpåverkan och därför borde prövas.

Lagstiftning

Rättsfall

I mål M 6615-01, meddelat den 3 juni 2003, fastställde Miljööverdomstolen ett förbud om att utan tillstånd uppföra två anmälningspliktiga vindkraftverk. I motiveringen anges bl.a. ”De aktuella vindkraftverken har delvis samma störningsområden för skuggutbredning och buller samt en sammanlagd uteffekt som överstiger 1 MW (dåvarande tillståndsplikt). NN och YY vindkraftverk får därför anses utgöra en gruppstation med vindkraftverk med en sammanlagd uteffekt om mer än 1 MW och utgör därmed tillståndspliktig B-verksamhet.”

Nu gällande lagstiftning

Vindkraftverk inom landområden berörs av följande punkter i bilagan till förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd:

- 40.90 B Enstaka vindkraftverk eller gruppstation
 för vindkraft med tre eller flera
 vindkraftsaggregat, om den sammanlagda
 uteffekten är minst 25 megawatt.

40.100 C Enstaka vindkraftverk eller gruppstation för vindkraft med tre eller flera vindkraftsaggregat, om den sammanlagda uteffekten är minst 125 kilowatt. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 40.90.

I 25 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd anges att en anmälan ska innehålla de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna bedöma den miljöfarliga verksamheten eller åtgärdens art, omfattning och miljöeffekter. En anmälan ska även, i den utsträckning som behövs i det enskilda fallet, innehålla en miljökonsekvensbeskrivning enligt [6 kap. miljöbalken](#). Anmälningshandlingarna ska ges in i två exemplar.

Innan nämnden för miljö- och hälsoskyddsfrågor fattar beslut i ärendet ska nämnden enligt 26 a § FMH beakta de kriterier som anges i bilaga 2 till MKB-förordningen (1998:905) och i varje enskilt fall pröva om verksamheten behöver tillståndsprövas.

Nämnden ska sända ett exemplar av handlingarna i anmälningssärendet till Länsstyrelsen för yttrande. Detta mot bakgrund av att vindkraftverket även kan vara föremål för prövning enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och kulturmiljölagen.

Föreslagna ändringar som berör vindkraftverk

Enligt delbetänkande av miljöprocessutredningen – Prövning av vindkraft SOU 2008:86 föreslås följande nivåer att gälla fr.o.m. den 1 juli 2009.

40.90 B Ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter eller en gruppstation med minst sju vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 50 meter.

40.100 C Ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter eller en gruppstation med två eller flera vindkraftverk. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig.

Vidare föreslås att en ny paragraf, 25 a §, införs i av förordning om (1998:899) om miljöfarlig verksamhet av följande lydelse. En anmälan av verksamhet för vindkraftverk ska, utöver vad som anges i 25 §, innehålla:

1. ett kartunderlag som visar verksamhetens lokalisering,
2. teknisk specifikation som avseende varje vindkraftverk innehåller totalhöjd, navhöjd, rotordiameter samt övriga tekniska uppgifter av betydelse,
3. en redogörelse för vindförhållandena på platsen och förväntat energiutbyte från verksamheten,

4. en redogörelse för de kommunala planer som finns för det berörda området,
5. en redogörelse för hur verksamheten påverkar områden som är reglerade enligt 3, 4 och 7 kap. miljöbalken,
6. en redogörelse för befintliga vindkraftverk inom en radie på 3 km eller det större område tillsynsmyndigheten anger,
7. en redogörelse för nya och befintliga vägar och kraftledningar som behövs för uppförande och drift av anläggningen och verksamheten,
8. en visualisering, ett fotomontage eller motsvarande som visar hur anläggningen syns i landskapet,
9. en beräkning av bullret från anläggningen vid berörda fastigheter, och
10. en beräkning av skuggning och reflexer från anläggningen vid berörda fastigheter.

Tillsynsmyndigheten kan medge undantag från kraven i första stycket om en uppgift är obehövlig för handläggningen av anmälan.

I lämplig omfattning ska en anmälan som avser vindkraftverk av den kommunala tillsynsmyndigheten handläggas gemensamt med en ansökan om bygglov enligt plan- och bygglagen (1987:10) avseende samma vindkraftverk.

Följande ändring föreslås i 26 a § i samma förordning: I fråga om anmälningspliktiga verksamheter som i bilagan till denna förordning har angetts med EU-koden 85/337-1 eller 85/337-2 ska den myndighet som handlägger anmälningsärendet med stöd av de kriterier som anges i bilaga 2 till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar i varje enskilt fall pröva om verksamheten kan antas *medföra en betydande miljöpåverkan*.

Nämnden för miljö- och hälsoskyddsfrågor ska som tidigare sända ett exemplar av handlingarna i anmälningsärendet till Länsstyrelsen.

I handläggningen av detta ärende har deltagit avdelningschef Annelie Johansson, beslutande och miljöskyddshandläggare Mats Gustafsson, föredragande samt funktionsansvarig Emma Willaredt.

Annelie Johansson

Mats Gustafsson

Kopia

Datum	Beteckning
2009-01-28	503-1150-09

Sida 6/5

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen (ANJH, EMWI, MAGS, ASPE, ANWA, POSV)

Naturavdelningen (OLBR, LGJO, MJMO)

Rättsavdelningen (BEJS, BEHE)